

Մեր ազգային մարմիններու ու
չադրութեան յանձնելով «Արև» ի այս
լուրը, կը յուսանք թէ պէտք եղած
կարգադրութիւններ կընեն, լուրը
ստուգելէ վերջ ի հարկէ:

Սպարիկեղբերն Ռոպէր Պրիւսի պարտու-
մոր մը թեամբ:
Սյունհետե յամառ պայքար մը
(11) կը մղուէր երկու ժողովուրդներու
միջի, երբեմն խուլ, մերթ պոռթկա-
ցող, բայց միշտ անմեռ: Պայքար մը
որ մերթ լոկ կրօնական զատորոշու-
թեան քօշին տաղ աղզային ինքնօ-

Լոնդոն, 4 դեկտ. 1921

Ի դիտարկելու Եւրոպայի Հայոց յայտնում եղած ստորեւ իշխանական պատճառներով հանգեցրած ցարդ ունեցած արդիւնքը:

Յաւով ենք արձանագրում, որ Լոնդոնից, Մանչեսթրից և Մարսէյից գաղթած մի միւս գաղթականները անտարբեր գտնուեցան Մայր Աթոռի հանդէպ ունեցած իրենց պարտականութեան կատարման մէջ, հակառակ մեր բոլոր ջանքերի:

Յուսալով, որ թերեւս դեռ լինին սոյն հանգանակութեանը նպաստել փափաքողներ, իշխանական պատճառներով հանգեցրած ցարդ ունեցած արդիւնքը:

Յաւով ենք արձանագրում, որ Լոնդոնից, Մանչեսթրից և Մարսէյից գաղթած մի միւս գաղթականները անտարբեր գտնուեցան Մայր Աթոռի հանդէպ ունեցած իրենց պարտականութեան կատարման մէջ, հակառակ մեր բոլոր ջանքերի:

Լոնդոնի հանգանակութիւն

Տիար Պ. Ծատուրեան	Անգլ. Ոսկի
» Ն. Կիւլպէնկեան	200,0,0
» Ս. Բաղդասարեան	100,0,0
» Ա. Յակոբեան	100,0,0
» Յ. Քէնեան	50,0,0
» Յ. Քէնեան	25,0,0
Տիկին Թամարա Իւրանգեր	25,0,0
» Մարի Կիւլպէնկեան	20,0,0
Տիար Յ. Մալքով	20,0,0
» Մ. Ստեփաննոսեան	10,0,0
» Հ. Փափագեան	5,5,0
» Յ. Պալեան	5,5,0
» Ս. Տէր Մ. Գրիգորեան	5,0,0
» Ս. Քէսէնեան	2,0,0
Տը. Իւթիւնեան	1,1,0

Մարսէյի Հանգանակիչ Յանձնախումբից ստացւած է

Ընդհանուր գումար 695,18,8

Որից Յունիս 29ին Լոնդոնի Մէ-յերի միջոցաւ Ս. Էշմիաճին է

Ուղարկուած 500, 0,0

Յանձնաժողովի մօտ մնում է 195,18,8

Մանչեսթրից ուղարկուած է Ս. Էշմիաճին 1000,0,0

Մնաճի ի դիմաց Է. Հ. Կ. Յանձնաժողովի

Ատենադպիր Նախագահ

Յ. Քէնեան Աթլ. Ծ. վարդ.

20Բ. ԿՈՒՐՈ

Սիրիայի Ֆրանսական բարձր լանձնակառարը զոր. Կուրօ, որ Պէրլու թէն Սիւլիքի Զոր. հասած էր, դեկտ. 9ին «Լոգիւս» շոգենաւով մեկնեցաւ Մարսէյի գալու համար:

Կիլիկիայի Ֆրանսական բանակի ցրումին պատճառով զոր. Տիւֆիէս ևս նոյն շոգենաւով կուգայ Ֆրանսա:

«Լոգիւս» երէկ առաւօտ հասաւ Մարսէյի և զոր. Կուրօ նոյն օրն իսկ մեկնեցաւ Փարիզ:

ԿԱՐՍԻ ԴԱՇՆԱԳԻՐԸ

Թիւրքիայի ազգային մեծ ժողովի արտաքին դործերու լանձնախումբը վաւերացուց կարսի դաշնագիրը:

ՄԱՀ
ԻԳՆԱՏԻՈՍ ԱՐՔ. ԿԻՐԵՂԵԱՆԻ

Դեկտ. 1ին երեկոյեան ժամը 8ին Ս. Ջենոնի մէջ վախճանեցաւ վե. նետկի Միխիթարեանց արքայալ. Արհիպատիւ Գերապայծառ Իգնատիոս Արք. Կիրեղեան, 89 տարեկան հասակին մէջ, Դեկտ. 6ի երեքշաբթի օր մարմինը փոխադրուեցաւ վենետիկ, Ս. Ղազար ուր առաւօտեան ժամը 9½ին կատարուեցաւ թաղման հանդէսը:

Իգնատիոս արք. Կիրեղեան ծնած է Տրապիզոն, Ունեցած է շատ բեղմնաւոր գործունէութիւն մը իբր գրական ու վարչական մշակ. Երկար տարիներ է ի վեր կը վարէր վե. նետկի Միխիթարեանց Արքայալ. պաշտօնը և իր պաշտօնի բովանդակ իմաստով նա եղած է իսկապէս գուրգուրուող ու պաշտելի հայր մը իր վրայ միացնելով վարչական ու գրական հմտութեան հետ և հոգեկան ու բարոյական բարձր յատկութիւններ: Իբր գնահատութիւն՝ Միխիթարեան Հայրերի իր բազմամեայ գործունէութեան յիշատակը ևս կատարեցին 1904ին:

Արմէնիայի խմբագրութիւնը կը փութայ իր խոր վշտակցութիւններ ժառանգանել Միխիթարեան Միաբանութեան, այս մեծ կորուստին համար:

ՆԱՄԱԿ ԲԻՐՄԱՆԻԱՆ

Ռանգուն, 1 նոյեմ. 1921

Ազգային մեծ կորուստ

Այսօրայ թշնամեան ստացւած Արմէնիան սգաւոր ու վշտահար կերպով գոչում է իր հիմնադիր-տնօրէն Միքայիլ Գորթիսի անուշադր մահը:

Հայ ազգի ազատագրութեան դարաւոր երգիչն ու հայրենիքի անկախութեան անձնէր Վահակիրն է անցնում յաւիտենականութեան գիրկը: Կէս դար շարունակ ազգի ու հայրենիքի սիրով վառուած ու տոգորուած սիրտն ու հոգին է այլևս դադարում բարախելուց:

Հայաստանը ազատ ու անկախ տեսնելու տենչով զգաճաւ ալեգարդ ռազմիկան է այժմ սաւառնում անմահութեան մէջ, բայց, աւաղ, դեռ ևս օտար երկնքի և օտար աստղերի տակ...

Նրա կեանքն ազգային ցաւերով ու զրկանքներով լեցուն մի դրամ է եղել, որին ծանօթ է նրա իղէալով ու դործելակերպով հետաքրքրող ամեն մի անհատ:

Կորուսած Արդարութիւնն ու խոշտանգւած իրաւունքը երևան բերելու և պաշտպանելու համար՝ նա կրեց ամեն տեսակ տանջանքներ ու

հալածանքներ, բայց նրա «Ապագային հաւատարմութիւն» հոգը կամքն ու անվատ ոգին ոչ մի անգամ տեղի չտեց այդ բոլոր ամբարկում շղթաներին, այլ թէ իր ունեցած վստիկութեամբ ու սկզբունքների դրօշը միշտ բարձր բռնած՝ անսայթաք կերպով գործեց ու աշխատեց, թիւ վարեց ու առաջացաւ սուրբ ու նւիրական յաղթանակը ձեռք բերելու...

Եւ ահա այսօր այդ ժայռ հաւատքի առաքեալն ու քարոզիչը հանգիստը փակում է իր այն արթուն ու խօսուն աչքերը, որ արտասահմանեան հեռաւոր միջավայրից ևս մինչև իր վերջին շունչն զիտում ու հսկում էր Մայր-Հայրենիքի ամեն մի քայլերին ու շարժումներին:

Նրա հոգեվարքի վերջին խօսքերն ևս ցոյց են տալիս այն անշնչ կայծն ու մշտաւառ ջանքը, որ իր գերեզմանի շէնքից ևս անմոռաց կերպով թռնում է «Երթամ, երթամ, աշխարհ Հայաստան...»:

Այո՛, ազգի ու Հայրենիքի թանկագին զաւակ, ձեր հոգին այժմ ևս անմահօրէն սաւառնում է հնադարեան Մասիսի և քո սիրեցեալ Հայաստանի պատմական սրբավայրերի և հողերի ու ջրերի վրայ, և գնում է պատմելու մեր բիւրաւոր նահատակներին ու ռազմիկներին թէ ձեր թախած սուրբ արեան կաթիլները ծնեց ու ծաղկեց մեր այսօրայ ազատութիւնն ու անկախութիւնը և ապագայի սերունդները դարեւ շարունակ երախտապարտ կերպով օրհնելու ու փառաբանելու են ձեր անմահ յիշատակը:

Նրա մասին գրեաճներն ու ամեն կողմից արտայայտած ցաւակցութիւններն այլևս մեզ տեղիք չեն տալիս երկար գրելու, այլ թէ այսքանը միայն պէտք է ասել, որ նա մեռած է միշտ էլ անմահ է մնալու մեր բազմատանջ ազգի պատմութեան էջերում և նրա զոհած ուղին միշտ պէտք է նշանաբան ծառայէ գալիք սերունդներուն:

Յարգանք իր թարմ գերեզմանին:

Մ. ԳԱՍՊԱՐԵԱՆ

Յ. Գ. — Չմոռանամ յիշելու, որ որպէս ազգային մեծ պարտականութիւն՝ տեղւոյս Ս. Եկեղեցում հոգեհանգիստ կատարուեց ի յիշատակ անձնէր ազգասիրին և վիճակաւոր քահ. Արծ. Տր. Մ. Խորաշէնեանը քարոզ խօսեց՝ դրաւ տեղով նրա ազգին մատուցած գնահատելի ծառայութիւնները:

Փարիզ, 5 դեկ.

Université des Annales սկսած գրական, գիտական եւ գեղարուական բանախօսութեանց:

Այս օգտաշատ հաւաքումներն նուիրուած էր Արեւելիքին: Օրուան խօսք Պ. Կասթօն Բաթօ Դանթէի մատրոնը լեցուած ընտրելու եւ բազմաթիւ մը առջեւ ցոյց տուաւ թեւեթ իբր ներշնչումի եւ արթնունք տուող երկիր մը: Արեւելքը հասարակ եւ Պարսկաստանն ու Եւրոպայի մասնաւորաբար ներկայացուցաւ գեղարուեստի ու երաճի ծնունդ երկուքին ալ: Սերունդները մեծանուն անձեր:

Յայտնի պարուհի Տիկին Արմէն Եւսէպիան իր արեւելեան գմայլի պարերը Տօթ. Լ. Համբարձումեանի առաջնութեամբ հայ երկսու երգչախումբի հայ գեղջկական երգերով իբր ծառայեցին: Օրուան բանախօսին եւ մօրէն գնահատուեցան:

Օրորդներ ձգըընէն եւ Մանուկ հայ գեղջկանի տարազով երգեցին գմայլի օրորը: Պ. Վ. Սպանելու միւլեցի եւ դարպի երգերով իր նար Տիկին Օհանեսի պարերուն:

Արեւելեան գմայլի ցերեկոյթ մը ցուցինք, կըսէր Annalesի տնօրէն Տիկին Իվոն Սարսէյ իր բազմաթիւ Լիբանոնեան որոնք կը պատկանէին հասարակ Ֆրանսացի aristocratique սակարգին:

Ընդհանուր փափաքն ու պահանջարկ, երգչախումբը կրկնեց Կոմի վրդ. Վիլման առաջ եւ «Իմ գիրքերը» երգերը:

Անգամ մը եւս հայ գեղարուեստը ռայեց իբր բրոքալանդի միջոց:

Յաւաջկայ շաքաճ ցերեկ բանաստեղծ մը պիտի կատարուի նոյն օրին մէջ, որուն նիւթն է «Գեղարուեստը երգչախումբը»: Հայ երգչախումբը պէտք է այս անգամ հայ եկեղեցական գեր, իբր փաստ հայ արուեստի խոր թեւան եւ իբր աղբիւր Եւրոպայի ծառայած ըլլալուն:

ՀԱՅԵՐԸ ՓՈԳՐ-ԱՍԻԱՆ ՄԷ

Փիւրկոս 1 դեկտ. 1921

Հիւլէն բանակին Ատաբաղապետի քաշուելէն յետոյ քեմալականներն ինքը մուտքով քաղաքի անցուցանեցին քաղաքի տեղեակ չէինք, Կպոլէն լրացաւ շատանալուն համար. սակայն Կոնստանդնուպոլիսի 16 թիւ նամակ մը ստացաւ որոյ մէջ հետեւեալ տեղեկութիւններ տուած ըլլալով ձեզ կիմացնեմ:

Հիւլէն բանակին քաղաքը գրաւուելէն երկու օր առաջ բոլոր թէ զինուած Պօլուի կողմը կանցանք: Մայ վերադառնալով սկսեցին ամբարձր շարժումները թուրք գաղթական գետեղել այնպէս որ հին տուններն անգամ պարապ չեն թողուր: Գաղթական աղանդակի գանուող պր. Սիւրբանեանը Չալիքեանի դեղարանէն սկսեալ բոլոր, լրորիքը գտնուած ամբողջ խանութները ներք կը քանդէին: չգոհանալով իրենց մէջ և ուրիշ տեսակ աւերումներէն, քանակ

209 140 հոգիի ևս ժարդիկ և ունց
 խնայելու կը ջարդեն ոչոնց մէջ նա,
 մակագրողը միայն հետևեալները կը
 յիշէ. Սիննա Զմպայեան, Մ. Ստե-
 փան Մարումեան, Ստեփան կիւ-
 միւշեան (հելվաճի), Միհրան և Գրի-
 Գոր Սիսաւրեան եղբայրք:

Այս ամեն չարութեանց փոխարէն
կը վարձատրուին ալ երկաթուղին
աշխատիլ յաջողելով Հայտար փա-
շաէն մինչև քաղաքը ու կսկսին վա-
ճառահանութեան որը 7 տարիէ ի
վեր իրենց վերապահած էին:

Ո՛վ պիտի գլթայ մեր բերաւոր
գաղթական հայութեան, որուն ցաւը
անհուն է Հայաստանէն մինչև Մի-
ջերկրական ծովի եզերքը, մինչև
Պոլսեցեացոսի կղզիները:

Զգօն ԶԱՎՈՒՇԵԱՆ

ՍԱԻՏ ՀԱԼԻՄ ՓԱՇԱ ՍՊԱՆՆՈՒՄԺ

Պահու թիւքի տի նախկին եպարքոս
դեցին Սահտ Հալիմ փաշա դեկտ. 6ին երբ
Նահապետեալ կը շրջադաշէր Հոռոի մէջ,
վ լինէր անձանթ մը տորճանակի հարուած
ուն: Իր քաշեց որ հանդիպեցաւ եպար.
յոյ մը քոսին: Իշխանը մեռաւ երբ զինք
ունտն հիւանդանոց կը փոխադրէին:

ԿՐԷՏԷԻ ԽՌՈՎՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Թոյն կու շաղափութիւնը ուզելով
զինուորագրել կը հասէի Յոյները, խը-
ռովութիւններ ծագէն շան. ապստամբ-
ները գրաւած են զինաբանը, փոս-
տային գրասենեակները, պահակա-
նոցներ կային:

«ԱՐԵՂԻ» ՀՐԱՏԱՐԱԿՄԱՆ ԱՌԹԻԲԵ

1922 թվի յունվար ամսի սկզբից, Վեն-
այում հրատարակելու է, «Արեգ» ա-
թովով զբաղանա գիտական մի ամսագիր,
ամբադրու թեամբ ծանօթ զբաղէտ քննա-
բատ Պ. Սիմէոն Ֆակոբեանի:

Մե. Ուրախութեամբ կիմանանք որ ամառ
երկն հրաւիրեաճ են աշխատակցելու՝
Հապէլ Եսայեան, Ֆովն. Թումանեան,
1921 լ. Իսահակեան, Շիրվանզադէ եւ ուրիշ
բազմապատի ղեմեր:

անհերքելիորեն, Պ. Ս. Յակոբեան պիտի ար-
արձանագործէ, զբազան անապիգի պիտի ենթարկէ
լրացնողներէ շրջանում եւ նրանից յետոյ
նորմալ տնտեսական ընդհանուր տնտեսական
տնտեսական վերաբերեալ խնդիրներ: Մի
շարքի որ շատ շահեկան է: Նստել աշ-
խատեցողութեամբ տեղ է տրուում արեւմտա-
արեւելեան վերականգնողական տնտեսական
գործարարութեան:

Թէ որքան յաջողութիւն պիտի գտնէ
նին. Սրեգ»ը, դա ապագան ցոյց պիտի տայ.
այց որ նրա գոյութիւնը աւելի քան ան-
յաժեշտ է, նոյնիսկ պահանջ, դա արդէն
արեւադարար իրականութիւն է:

Պատերազմի ընթացքում եւ նրանից
տոյ, Պոլսում եւ ուրիշ հայաշատ վայ-
րում հիմը դրուեցան մի քանի ամսա-
կալ բերի, որոնք տարաբաղդաբար շատ
խրճատեւ կենանք ապրեցան: Պատմա-
բանք մէկը անշուշտ այն էր, որ քաղա-
կան ղեպները արգելք չարգեցին, որ

Նախաևորումիւն չը տւին որ հայ գրա-
կանութիւնը ազատ շունչ քաշէր: Իսկ
հոգորդ պատճառներից մէկն էլ նա էր
որ այդ ամսագրերը չը կարողացան մը-
տապէս մ'նայ գրական գեղա-
բանքի մակարդակի վրայ ու այսպէն կոր-
նարան իրանց արժէքն ու յղումիւնը:
Հասնող միտոց, համարեց իրուն բա-
նաստեղծ-գրող, իսկ իմբագրութիւնը չը
կարողացաւ ընտրութիւն կատարել:

Բայց մենք հաւատում ենք որ «Արեւ»ը պիտի կարողանայ մ'նալ բարձր, նախ ուր որոշ մարդիկ են աշխատակցում այնտեղ, արդէն յայտնի գործիներ, երկրորդ որ այդ-նամազիւրը իսմբալուում է բոլորին ծա-նօնք, լուրջ եւ խորը պատմաստուծիւն ունեցող պ. Ս. Յակոբեանը:

Մնում է միայն որ հայ ուսանողու-
թիւնը, հայ երիտասարդութիւնը որոշ
բրօքականդ մղի եւ հետաքրքրութիւն
ստեղծի:

Ռ. ՎԱՆԻԿԵԱՆ

17 հննա, 1921

ՏԵՂԱԿԱՆ

« Օշական » կրթասիրաց Միու-
թեան Հնդհանուր ժողովը տեղի
կունենայ վաղը (հինգշաբթի 15
դեկտ.) երեկոյ ժամը 9ին Պառ. Գա.
նալի հաւաքատեղին. կը խնդրուի
բոլոր անդամներէն անպատճառ ներ-
կայ գտնուիլ:

ቅጥረውልድ ፬

Փարիզի Ս. Վադայն, կերեի Մար
տէյէն տեղացող փխրուն փաստա
թուղթերուն վրայ յե՛նած, պարտք է
համարեր բան մը ըսել Մարտէյի
Հայ Կարմիր Խաչի մասին. և ըստ
նրա նմաններուն նուիրական սովա
թովան, ըսեր է բաներ որոնք
սեղաթիւրիչներուն սեփականութիւն
ն և ոչ իրականութիւն:

ի՞նչ կը նշանակէ շատ պարզ և
ալիքներ իրողութիւն մը հերքելու
տաճողութեամբ արէն ձախէն, սա-
նէն ձորէն պատահական, մերթ Գի-
տաւորեալ ու կարծեցիկ անտեղի
հաստեր օգնութեան կանչելով ճիւ-
տաւորել խնդիրը ու «Արմէնիա»ն,
Բարսէլի կ'արմիր խաչը, Հ. Հան-
րապետութեան Պատուիրակութեան
Բարսէլի ներկայացուցիչը, Տիկ-
հարոնեան, Թաւրիզի սպաներ և
յլն և այլն իրար խառնել, Կերևի,
Ապագայն շատ կը սիրէ նման աղ-
աններով (salade) իր ընթերցող
երու ախորժակները գրգռել, ա-
նց պիտանի սնունդ մը կարենալ
այլթալթելու:

իրավապար. պլ ստական օրկանի
 րածին նայելով, այնպե՛ս պիտի հաս-
 ուի որ «Արմէնիա», կարծիք թաշ,
 Հ. ներկայացուցիչ իրար են ան
 ր այն ատեն երբ օր. Յովակիմ
 ան 10 հազար ֆրանգը զրկեր է
 ստորիարքարան ժողխանակ մեզ
 ինձենելու ինչո՞ւ չէ ըսեր սակարն
 է երբ կատարուած են այս գոր-
 դութիւնները կարծիք թաշի նախ

կին քմահաճ ու անիշխանական գան-
ձապահը այդ գումարը շրկած է
1921 դեկտ. 2ին, մինչ առաջին ան-
գամ 1921 նոյեմբ. 16ին այս էջերու
մէջ պատահուեցաւ այն քողը որու
տակ օր. գանձապահը պարտկած էր
իր անիրաւ արարքը: Հիմա թող
ընթերցողները հասկնան թէ ո՞ր
էր իրար անցնողը, մե՞նք թէ օր.

չովակիմեան և իր համախոհներ
որոնք երբ տեսան թէ այլևս չէին
կրնար և, որ դրամը երկար պահել
այտոեղ, ճարպիկ աճպարարութեամբ
մը արդար իւղի պէս ուզեցին ջուրին
երեսը ելնել դրամը փութացնելով
Պատրիարքարան. և և, ապէս օր.
գանձապահը ինքզինքին տուաւ իս-
կապէս քմահաճութեան ու խնդուն-
ակութեան մեծափառ վկայականը,
որը հանդիսական ունենալով ուսմ.
կալար-աղատական փորձիչներ: Եւ
հա գործուեցաւ երկրորդ սխալը.
Օր. գանձապահը որո՞ւ անունով և
ի՞նչ իրաւասութեամբ գործածեց
այդ գումարը: Ունի՞ր այդպիսի
յանձարարութիւն մը այն կարմիր
խաչէն որմէ ընտրուած էր և հրա-
ժարեալ. գործած է անկարգապա-
հութիւն և չարաչար գործածած է
իրեն վստահուած պաշտօն մը առանց
դրամ և հաշիւ ներկայացնելու պատ-
կանեալ մարմնոյն. հետևաբար պա-
տասխանատու է և փախուստի ոչ
էլէ ճամբայ կայ իր առջև:

Ռամկավար օրկանը այս ապօրինի թափառելիքը արդարացնելու համար ձրի և ապշեցնող զրպարտութեան լի դիմէ ֆանալով հաւատացնել թէ իրարմիր խաչի աբդի վարչութիւնը անվստահելի է. բայց կը մոռնայ թէ Թաթկին վստահելի վարչութեան Թաթկինի մեծամասնութիւնը նորին էլն է. երկրորդ ինչպէ՛ս կը լան. զնի առանց խոր ծանօթութեան յայտի արատ մը քսել եօթը հո. ինչ Բաղկացած վարչութեան մը Բայ որ իր պաշտպանել կարծած Թաթկինը մտնող գանձապահէն շատ Թաթկին լաւ զիտէր ինչքոյ առարկայ Թաթկինը ի շահ ազգին գործածել. միայն զիտէր, վստահելի էր, Թաթկին միտի օրինակսն իրաւատէրն Թաթկինը որո՞ւ հասկցնել այս քա. Թաթկինը երբ մարդիկ կուրացած են Թաթկինը Թաթկինը միջնաւանջէ մը հալածեալ Թաթկինը բանաւոր գործի ետին ան. Թաթկինը կուրէն տեսնել կարծեցեալ Թաթկինը կառակորդի մը մատը և մեկնե. Թաթկինը կէտէն, ամէն բան ծուռ կը Թաթկինը, առանց քաջութիւն ունե. Թաթկինը խոստովանելու որ իրենց աչքն իրը և ոչ թէ իրականութիւնը.

յարելի չէր նման արարք մը ար-
րացնել անձնական գործի մէջ և
ն գործող հաշուակալը իբր գող
տի ամբաստանուէր թէ գործա-
րէն և թէ ամէնքէն. իսկ մեր ազ-
իրն գործերուն մէջ ոչ միայն նե-
ր են այլ և քաջախերելի:

աւանդէն ցաւորն այն է որ
հասանքի մը օրհանգ հաս-

րակով կը քաջաբերէ անիշխանու
թիւնը, Եթէ իրօք այսպէս կ'ըբբու-
նեն ռամկավար-ազատականութիւնը,
ուրեմն վա՛յ եկաւ այն Հայաստանի
գլխուն որուն փրկիչներն ու վարչի-
ները կուզեն հա՛պիտանալ մեր
հախաճի շարքեանսէրները: Մենք
այժմէն իսկ ոչբայի Արշակունի մը
պատկերը կը տեսնենք իրենց կեց-
տել կարծած դրախտին մէջ:

«ԱՐՄԷՆԻԱ»-Ի ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ
ԲԱԺԻՆԸ

Հակառակ Արքեպիսի սահմանա-
փակ ծառալին՝ խմբագրութիւնս
սկզբէն ի վեր ջանացած է, որ քան
կարելի է, տեղ տալ բանասիրական
համէն ժողովուրդ երկցած նրթները
թէն ժիշտ այժմեական բնոյթ մը
ունենալ շին թուիր ոմանց, սակայն
այնպէս զուրկ չեն լինիր շահեկա-
նութենէ և մտամշակութեան և պատ-
ականօրէն զարգացման բաղձապիտի
սեփականէն:

Միշտ իսկ մտածումով խմբագրու-
թիւնս ուրախութեամբ կը յայտա-
արէ որ մեծանուն հնազդէտ պատ.
արան Տիար Մեսրոպ Թ. Սէթեան
ը 1892էն մինչև այսօր թղթակից
ներգած է եղած Արմենիան, այս թի-
ւն իսկ կը վերսկսի գրաւել Արմենի-
անասիրական բաժինը իւ հետա-
քարտայան ու շահեկան պարպտում-
երով որոնք ոչ միայն թանկագին
օտարդներ կը մատուցանեն հայ
նապիտական պատմութեամբ զբա-
ղներուն ալ և հաճոյքով կը կար-
ացուի բազմաթիւ ընթերցողներէ:
Մեսրոպ Թ. Սէթեանց ոչ միայն
անօթ է հայ հնագիտական շրջա-
նակերուն, ալ և ներդրակա՛ն հնա-
հաւան հեղինակաւոր ընկերու-
իւններ գնահատելով անոր գոր-
ծող արժէքը, զայն անդամ ընտ-
ած են իրենց, ինչ որ պատիւ կը
ըէ ոչ միայն Տ. Սէթեանցին ալ և
պատկանած հայ ազգին: Թէև
Մ. Թ. Սէթեանց, ըստ հնդկա-
յ գրագէտներու սովորութեան,
բարբ հայերէնով կը գրէ, սակայն
լեզուն և ոճը այնքան պարզ է և
կին որ ամեն Հայ հաճոյքով կը
ըգայ և կը հասկնայ:

ԲԱՆԱՍ Ի ԲԱԿԱՆ

ԵՐԵՒԵԼԻ ՀԱՅԿԱԶՈՒՆՔ
Ի ՀԵԴԿԱՍՏԱՆ

(ԽՕԶԱՅ ՅՈՎԱԷՓ Է ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ
ՄԱՐԳԱՐ)

Իբր երեսուն մղոնօք հեռի ի մայրաքա-
ղէս գտանի գիւղաքաղաք մի յեղեր-
անդիսի «Չիչրա» կոչեցեալ որ է ար-
ւման հինաւորց՝ իսկ այժմ փառազուրկ
ղաքին Հուլիոյս ի սոյն Չիչրա գիւ-
ղաղաքի գտանի հնազոյն Հայ եկեղեցին

